

Ενημερωτικό σημείωμα προς το Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Θέμα: Επιστημονική έκδοση της ΕΛΕΤΟ για τη θηλυκοποίηση των επαγγελματικών τίτλων και των θεσμικών ρόλων στην ελληνική γλώσσα

24 Μαρτίου 2026

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα των Γυναικών που γιορτάστηκε στις 8 Μαρτίου, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τη μελέτη που εκπονήθηκε από ειδική ομάδα εργασίας και κυκλοφόρησε πρόσφατα σε ηλεκτρονική έκδοση από την ΕΛΕΤΟ με τον τίτλο **«Έμφυλοι τύποι ουσιαστικών: Θηλυκά Επαγγελματικά / Θεσμικά Ουσιαστικά (ΕΘΟ)»**.

Η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) από το 1992 υπηρετεί με συνέπεια την ελληνική γλώσσα και ορολογία σε όλες τις εκφάνσεις της επιστημονικής και κοινωνικής δραστηριότητας, θεωρώντας ότι η γλώσσα αποτελεί στοιχείο όχι μόνο επικοινωνίας, αλλά επίσης καταγραφής, διαμόρφωσης και αναγνώρισης των κοινωνικών σχέσεων. Έχοντας ως βασικό της αντικείμενο την ειδική γλώσσα και ορολογία, έκρινε χρήσιμο και αναγκαίο να συστήσει ομάδα μελέτης με στόχο τη συμβολή στον δημόσιο διάλογο για το ζήτημα της θηλυκοποίησης των επαγγελματικών τίτλων και των θεσμικών ρόλων στην ελληνική γλώσσα.

Στο πλαίσιο του έργου, εκπονήθηκε ένας πρακτικός οδηγός που βασίστηκε σε έγκυρες πηγές για τη συγκέντρωση 2.500 επαγγελματικών και θεσμικών ουσιαστικών (ΕΘΟ) και αναπτύχθηκε μοντέλο τεκμηρίωσης και κωδικοποίησής τους με βάση τη μορφολογία της νεοελληνικής. Λήφθηκαν υπόψη τόσο το μορφολογικά ορατό θηλυκό γραμματικό γένος όσο και η χρήση, με αποτέλεσμα, σε πολλές περιπτώσεις, τη συνύπαρξη πολλών τύπων με διαφοροποιήσεις ως προς τη συχνότητα ή το επίπεδο χρήσης (επίσημο/ανεπίσημο). Έτσι, στο τελικό παραδοτέο καταγράφονται όλοι οι μορφολογικά διαθέσιμοι τύποι, ενώ επισημαίνονται ως προτεινόμενοι ένας ή περισσότεροι σύμφωνα με σαφή κριτήρια. Τέλος, αναπτύχθηκε βάση δεδομένων για την αναζήτηση των ουσιαστικών με βάση τον αρσενικό ή θηλυκό τύπο και με βάση την κωδικοποίησή τους.

Το έργο κυκλοφόρησε από την ΕΛΕΤΟ στα τέλη του 2025 ως ηλεκτρονικό βιβλίο (ελεύθερα διαθέσιμο σε μορφή [pdf](#) με ISBN 978-618-5788-04-9), στο οποίο περιλαμβάνονται το θεωρητικό μέρος τεκμηρίωσης της θηλυκοποίησης, το λημματολόγιο (αλφαβητικό ευρετήριο ουσιαστικών με τους μορφολογικά διαθέσιμους και προτεινόμενους θηλυκούς τύπους) και η βιβλιογραφία (που αναφέρεται στο βιβλίο αλλά και συμπληρωματική για περαιτέρω ενημέρωση). Συμπληρώνεται από τη βάση δεδομένων [FEMINBASE](#), για την αναζήτηση συγκεκριμένων ουσιαστικών ή επιθημάτων.

Η σελίδα του έργου στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ είναι <https://eleto.gr/el/dimosieymata/loipa-glossika/emfyloi-typoi-oysiastikon-thilyka-epaggelmatika-thesmika-oysiastika-etho/>.

Τα μέλη της ομάδας του έργου είναι οι: Άννα Ιορδανίδου (Γλωσσολόγος, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών), Παναγιώτης Γ. Κριμπάς (Γλωσσολόγος, Νομικός, Καθηγητής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης), Έλενα Μάντζαρη (Γλωσσολόγος, Διδασκώρισα Πανεπιστημίου Πατρών), Μαβίνα Πανταζάρα (Γλωσσολόγος, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών), Νίκος Σαραντάκος (Μεταφραστής, Συγγραφέας) και Κατερίνα Τοράκη (Ορολόγος, Χημικός μηχανικός, Βιβλιοθηκονόμος).

Ένα τέτοιο έργο πιστεύουμε ότι προσφέρει έναν γλωσσικό «χάρτη» για όσους και όσες αισθάνονται αμηχανία αναζητώντας τον θηλυκό τύπο ενός επαγγελματικού ουσιαστικού και κυρίως συμβάλλει στην ορατότητα των γυναικών σε όλες τις πλευρές της κοινωνικής, πολιτικής και επαγγελματικής ζωής, στην ισότητα των φύλων, στη συμπερίληψη, στον κοινωνικό διάλογο και προβληματισμό, αλλά σίγουρα και στον εμπλουτισμό της νεοελληνικής γλώσσας.

Ελπίζουμε να βρείτε χρήσιμο το παραπάνω βιβλίο και να το διαδώσετε όσο το δυνατόν ευρύτερα στα μέλη σας και μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και τις ιστοσελίδες σας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία και διάλογο.

Με εκτίμηση,

Μαβίνα Πανταζάρα

Αντιπρόεδρος της ΕΛΕΤΟ mavinap@frl.uoa.gr

Κατερίνα Τοράκη

Γραμματέας του Γενικού Επιστημονικού Συμβουλίου της ΕΛΕΤΟ toraki@tee.gr